

TERUG NAAR SCHOOL

Het is weer zo ver. Voor sommige ouders een hele opluchting: gedaan met het soms hopeloos zoeken naar opvangmogelijkheden voor de kinderen. En de kinderen? Sommigen vinden het prima. Blij weerzien met de viendjes! Andere zien er misschien toch wat tegenop. Weer in klas zitten, luisteren... leren.

LEREN... toch wel een belangrijk begrip! Van kleinsaf aan beginnen kinderen vragen te stellen. Een gezonde nieuwsgierigheid - iets wat volwassenen helaas al te vaak verliezen. Jammer genceg ook in het kader van godsdienst

en geloof. Vaak denken kerkmensen dat ze alles al weten. En ze beselfen niet dat je alles kunt weten over leerstellingen zonder echt de Schrift te kennen...

Iemand schreef ooit: "Verlies nooit je onwetendheid, je kan ze niet vervangen". En Confucius zei dit: "Leren zonder te denken is ijdel. Denken zonder te leren is gevaarlijk."

Leren is een begrip dat herhaaldelijk voorkomt in het boek Deuteronomium, het boek met onderricht voor Israël dat op het punt staat het beloofde land binnen te trekken. Ook het belangrijke hoofdstuk 6, de centrale geloofsbelijdenis van Israël, met de nadrukkelijke vermelding om er ook de kinderen bij te betrekken, begint met het woord 'leren' (vers 1).

In het Hebreeuws staat hier het werkwoord LAMAD. Daar komt ook de naam van hun letter LAMED vandaan (onze L).

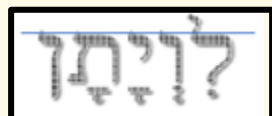
Aan die letter zijn een aantal leuke weetjes verbonden....

Het woord lamed betekent prikkel of ossenstok. Daarmee werden de dieren aangespoord om in beweging te komen. Een leraar moet zijn leerlingen ook kunnen 'prikken', uitdagen zodat ze vooruitgang boeken (Zie Pred 12:11 - "De woorden der wijzen zijn als prikkelen...")

De lamed heeft de vorm van een herdersstok, met gebogen uiteinde. Herders gebruikten dergelijke staf om de kudde te leiden en te beschermen. De afgeleide betekenis is niet verrassend: leren, studeren, onderwijzen. Net als in het Nederlands zijn er twee kanten aan het Hebreeuwse woord 'leren': onderwijzen en studeren.

Alsof je niet kunt onderwijzen zonder zelf te leren! Het is zelfs zo dat er van dat specifieke werkwoord geen zelfstandig naamwoord is om een 'leraar' aan te duiden. Een rabbijnse commentaar hierop stelt dat niemand kan zeggen 'Ik ben de leraar. de anderen moeten naar mij luisteren!' Het samengaan van 'prikkel' en 'leren' suggereert bovendien dat studie moet leiden tot daden, en geen droge theorie mag blijven.

Merkwaardig detail: de letter lamed is de enige letter die boven de andere uitsteekt, en ook boven de denkbeeldige lijn waaraan alle letters van het Hebreeuwse alfabet a.h.w. opgehangen zijn.

Menig rabbi gebruikt dit beeld om te onderstrepen dat leren of onderrichten zich niet mag beperken tot het strikt toezien dat er 'binnen de lijnen' gebleven wordt...

De lamed is de laatste letter van de Torah. Samen met de eerste letter uit de Torah, de Beth ('huis'), vormt hij het woord hart (LEV... daar komt ons woord 'lef' van). Het is niet de bedoeling dat de Torah, Gods onderricht, op stenen tafelen gegrift blijft, maar in het hart (= vanuit een begripen bepaalde keuzes maken!). Dat is ook dé manier om goed te leven in ons 'huis'...